

В. Б. Череватюк,

кандидат історичних наук, доцент

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4077-206X>

КОМПЛАЄНС В ЮРИДИЧНІЙ ПРАКТИЦІ

Державний університет «Київський авіаційний інститут»

проспект Любомира Гузара, 1, 03058, Київ, Україна

E-mail: vitacherev@ukr.net

Метою наукової статті є з'ясувати, як зобов'язання щодо дотримання комплаєнсу впливають на юридичну практику, та обґрунтувати важливість компетентностей, набутих у результаті здобутих теоретичних знань щодо загальних вимог комплаєнсу в професійній діяльності юриста (в контексті внесення до освітньо-професійної програми «Правознавство» для другого (магістерського) рівня вищої освіти навчальної дисципліни «Етичні стандарти правника та загальні вимоги комплаєнсу»). **Методи:** для досягнення визначеної мети були використані загальні та спеціальні наукові (спеціальні) методи. Використання цих методів дозволяє нам проаналізувати основні сфери юридичної практики, пов'язані з комплаєнсом. **Результати:** дотримання загальних вимог комплаєнсу – не другорядний, а важливий елемент юридичної практики. Для юристів та юридичних компаній безпечним шляхом є задокументована, ризик-орієнтована програма дотримання комплаєнсу, що базується на рекомендаціях національних асоціацій, систематичних тренінгах та прозорому управлінні. **Обговорення:** обов'язки щодо дотримання комплаєнсу дедалі більше орієнтують повсякденну юридичну практику. Позиціонуючи себе як зовнішнє обмеження, система комплаєнсу безпосередньо впливає на вибір контрагентів, на прийом клієнтів, управління документами, транскордонне консультування та внутрішнє управління. Особливо важливим для професійної діяльності юриста є такі сфери комплаєнсу, як протидія відмиванню грошей, дотримання професійної таємниці, захист даних, постійний професійний розвиток та система забезпечення захисту.

Ключові слова: комплаєнс; комплаєнс-ризик; комплаєнс-процедури; антикорупційний комплаєнс; комплаєнс-норми; комплаєнс-контроль; загальні вимоги комплаєнсу; юридичний; юридична практика; правнича освіта.

Постановка проблеми та її актуальність.

Поняття «комплаєнс» відносно нещодавно увійшло до вітчизняного наукового дискурсу. Переважно його пов'язують із підвищенням культури корпоративного управління, комплаєнс-заходами, спрямованими на дотримання внутрішніх і зовнішніх правил, зокрема антикорупційного законодавства, норм, що є загальноприйнятими у відповідній сфері господарювання. Метою цих заходів насамперед є забезпечення стабільності в сучасних умовах та запобігання негативним факторам і ризикам. Саме

комплаєнс-заходи, що досить давно є основою ефективного функціонування компаній економічно розвинутих країн, поетапно впроваджуються суб'єктами господарювання в Україні, що свідчить про прагнення українських компаній інтегруватися в світову економіку [1, с. 139]. Система комплаєнсу у цей складний, повний внутрішніх і зовнішніх викликів для нашої держави час, допоможе в подолати таке негативне явище як корупція, що призведе до скорочення бюрократії та зробить доступнішими інвестиції і кредитування.

Поряд із більш поширеними поняттями «антикорупційний комплаєнс», «корпоративний комплаєнс», «комплаєнс-менеджмент», в науковій літературі використовується і поняття «юридичний комплаєнс».

Юридичний комплаєнс можна визначити як сукупність заходів, які насамперед спрямовані на забезпечення відповідності діяльності компанії чинному законодавству, професійним стандартам, етичним нормам і внутрішній політиці. Цей комплекс включає в себе такі заходи, як дотримання трудового, податкового, корпоративного та інших видів законодавства, захист прав інтелектуальної власності, антикорупційні запобіжники тощо [2].

Вищезгадане визначення поняття дуже чітко відображає важливість комплаєнса в юридичній практиці. Адже для того, щоб впроваджувати комплаєнс-заходи, необхідна ґрунтовна правова підготовка і неабияка обізнаність у різних галузях права, загалом сучасна правнича освіта, яка формує зовсім новий тип правників – принципово нетерпимих до корупції, з високою академічною підготовкою та знанням етики, що повною мірою враховує міжнародні стандарти і потреби українського ринку праці. Успішна реалізація реформи правничої освіти вимагає подальшого вдосконалення освітніх стандартів, підвищення вимог до професійної підготовки правників та створення ефективної моделі безперервного професійного розвитку юристів, що відповідатиме і міжнародним зобов'язанням України [3, с. 26]. А знання загальних вимог комплаєнс наблизять правників до розуміння таких важливих понять як корпоративне управління, комплаєнс-ризик, комплаєнс-менеджмент, та суттєво спростить процес належної підготовки затребуваних на ринку праці юристів.

Юридичний комплаєнс може бути впроваджений лише висококваліфікованими фахівцями, тільки тоді він стане превентивним інструментом для управління правовими ризиками. Його застосування допомагає запобігти штрафам, санкціям та репутаційним втратам організації. Якщо звичний для нас юридичний супровід, який часто вирішує вже існуючі проблеми, то завдання комплаєнса – попереджати,

діяти на випередження, запобігати різного роду ризикам.

Дотримання юристом комплаєнса також стоїть вимог, поведінки та контролю, які забезпечуються ним або юридичною компанією. Насамперед йдеться про всі правові та етичні норми, що регулюють юридичну практику. Це одночасно професійний обов'язок та інструмент управління ризиками.

Аналіз досліджень і публікацій з проблеми. Проаналізувавши українські наукові розвідки за даною тематикою, можемо виокремити декілька напрямів досліджень: теоретико-правовий аналіз визначення поняття «комплаєнс» та його видів, здійснений М. Мокрицьким; антикорупційний комплаєнс, досліджений у працях А. Дзюби, М. Неживої, Л. Амелічевої, О. Новікова, В. Комарницького, В. Грень, В. Гури, С. Олійник та ін. Останнім часом спостерігаємо значний інтерес до даної проблематики вчених-економістів. Зокрема, можна відзначити монографію Т. Коболевої, де проаналізовано використання комплаєнса в діяльності підприємств та організацій, а також введено до наукового обігу термін «комплаєнс-безпека» та досліджено теоретико-методологічну основу комплаєнс-ризик. Автори У. Грудзевич, С. Пилипенко, С. Огінок дослідили особливості комплаєнс-політики банків. А комплаєнс-менеджмент фінансово-кредитної сфери (як однієї з ключових складових сучасного управління), став предметом дослідження І. Юр'євої, М. Сагайдак, І. Сімшак, які долучились до визначення поняття «комплаєнс-менеджмент». Види й умови виникнення комплаєнс-ризиків, у процесах реалізації підприємствами інноваційно-інвестиційних проєктів, з урахуванням особливостей інституційного середовища України, детально проаналізовані Л. Хомичем. Науково-методичні засади формування системи показників комплаєнс-контролю, як інструменту запобігання ризикам самодостатнього розвитку бізнесу, досліджено в колективній праці О. Денисюк і Ю. Цаль-Цалко. Взаємозв'язок між системою корпоративного комплаєнсу та впровадженням ESG-критеріїв (екологічних, соціальних та управлінських) у

діяльність підприємств з'ясувала у своєму дослідженні О. Майстренко.

Щодо зарубіжних дослідників, можемо виокремити працю Дж. М. Пачелла Indiana University – Bloomington (Індіанський університет в Блумінгтоні), яка довела, що сфера комплаєнса за останні роки зазнала зростання інтересу, уваги та розвитку і стала популярним напрямком кар'єри для осіб з юридичною освітою. На думку дослідниці, це спричинило значне збільшення вакансій як для випускників юридичних факультетів, так і для досвідчених юристів. Крім того, комплаєнс значно посилив взаємодію між бізнесом і правом [4, с. 947].

Дослідниця Catholic University of American (Католицького університету Америки), С. Х. Даггін у своїй праці проаналізувала роль генерального юрисконсульта, юриста, який працює в корпорації або іншій організації на посаді головного юридичного директора і відповідає за нагляд за юридичними питаннями, що стосуються юридичної особи, включаючи її управління, фінанси та операції, а також стежить за дотриманням стандартів етичної юридичної практики [5, с. 991]. Дж. М. Л. Хемінвей з University of Tennessee College of Law (Юридичного коледжу Вінстона) проаналізувала у своїй роботі проблеми відповідальності юрисконсульта за дотримання комплаєнса та роль юридичних радників, як гарантів дотримання нормативних вимог, зокрема, на шляху до розуміння та боротьби з безвідповідальним ігноруванням нормативних та етичних вимог у бізнес-структурах. В основі її рекомендацій лежить ідея, що постійний, послідовний, продуманий, клієнтоорієнтований підхід до дотримання комплаєнсу в професійній діяльності юриста, має найбільшу ймовірність подолати потенційно різноманітні перешкоди для дотримання законодавчих та етичних вимог в організації [6, с. 26]. Заслугує на увагу праця С. Воган, яка містить науковий аналіз внутрішньої юридичної практики та особливостей взаємодії корпоративних юристів з корпоративними клієнтами відповідно до комплаєнса і з дотримання нормативних вимог.

Це далеко не повний перелік публікацій, пов'язаний із поняттям та видами комплаєнсу,

але навіть він є яскравим свідченням того, що вчені-правники недостатньо уваги приділяють даній проблематиці.

Міждисциплінарний підхід до поняття комплаєнс дає змогу зробити висновок, що проблема комплаєнсу в професійній діяльності юриста потребує додаткового аналізу та проведення подальшого ґрунтовного наукового пошуку.

Мета наукової статті – проаналізувати вплив зобов'язань з дотримання комплаєнса на юридичну практику та обґрунтувати важливість компетентностей, набутих у результаті здобутих знань щодо загальних вимог комплаєнса у професійній діяльності юриста.

Виклад основного матеріалу дослідження. Термін «комплаєнс» (compliance) походить від англійського «to comply» (виконувати, відповідати певним вимогам, стандартам тощо). Міжнародна асоціація комплаєнса (International Compliance Association) визначає це поняття як здатність діяти відповідно до закону, набору правил та норм або встановлених вимог і внутрішніх процедур [1, с. 140].

Юрист відіграє важливу роль у розробці та підтримці ефективної системи комплаєнса в компанії. Його завдання полягає у поєднанні юридичної експертизи, управління ризиками та стратегічного керівництва. Правника фактично можна назвати архітектором системи комплаєнса. Саме йому належить розробка системи комплаєнса, зокрема, політик і процедур. Водночас юристи розробляють, переглядають та адаптують такі внутрішні документи, як: Етичний кодекс, Політика захисту викривачів, Політика щодо запобігання конфлікту інтересів, Політика захисту даних та конфіденційності, Антикорупційна політика, Політика боротьби з відмиванням грошей. Саме на професійного юриста покладена місія забезпечення відповідності цих документів чинному законодавству та практичне щоденне їх використання.

Ще однією складовою системи комплаєнса, яка потребує професійних правничих знань, є оцінка комплаєнс-ризиків та управління комплаєнс-ризиками. У Постанові Національного банку України знаходимо визначення, яке чи не найбільше відповідає змісту цього поняття:

«Комплаєнс-ризик – ризик виникнення збитків та/або санкцій, додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів або втрати репутації внаслідок невідповідності діяльності фінансової компанії вимогам законодавства України та/або іншим вимогам (правилам, стандартам, принципам) щодо здійснення такої діяльності, яких зобов'язана дотримуватися або прийняла рішення дотримуватися фінансова компанія, правил добросовісної конкуренції, кодексу поведінки (етики), запобіганню конфліктам інтересів, а також внутрішніх документів фінансової компанії/внутрішньогрупових документів фінансової компанії» [7]. На думку Т.О. Коболевої, комплаєнс-ризик містить різні види ризиків, зокрема, фінансові, операційні, правові і ризик втрати репутації, а тому комплексний підхід до оцінки комплаєнс-ризиків дає змогу проводити найбільш ефективний моніторинг діяльності підприємства й ухвалювати зважені і продумані рішення, створювати ситуації, при яких можливість виникнення комплаєнс-ризиків мінімальна [8, с. 120].

Юристи проводять оцінку юридичних ризиків, щоб визначити сфери потенційного недоотримання комплаєнса, оцінити ризики, пов'язані з контрактами, партнерами та транзакціями, проаналізувати вплив санкцій, рівень корупції, шахрайства та операційних ризиків. Дотримання необхідних внутрішніх вимог мінімізуватиме ймовірність штрафів, судових позовів, регуляторних розслідувань та не завдаватиме репутаційної шкоди організації.

Юристи повинні не лише мати відповідні знання із загальних вимог комплаєнса, але й навчати співробітників та керівництво з питань антикорупційного законодавства, етичної корпоративної поведінки, стандартів боротьби з корупцією і шахрайством, правил захисту даних, вмінню розпізнавати й повідомляти про порушення відповідності. Власне юрист має роз'яснювати складні правові норми та формувати з них практичні рекомендації, створюючи корпоративну культуру, орієнтовану на дотримання комплаєнса.

До компетенції правника належить моніторинг, аудит та постійний контроль за дотриманням вимог. За допомогою проведення

внутрішніх аудитів та перевірок дотримання вимог, постійного моніторингу виконання політик, перегляду повідомлень викривачів, оновлення документів у разі зміни законів або бізнес-процесів, юрист забезпечує ефективне впровадження програми дотримання комплаєнса. Усі ці заходи сприятимуть постійній підтримці відповідності законодавству та ранньому виявленню проблем.

Ще одна важлива функція юриста, яка переважно реалізується комплаєнс-офіцерами або уповноваженими особами з питань запобігання і виявлення корупції, – це внутрішні розслідування і реагування на інциденти всередині компанії. Комплаєнс-офіцер – це посада, яка не регулюється законодавством. Тому можна погодитись із А.В. Симонян, що варто внести зміни до законодавства, зокрема передбачити у Законі «Про запобігання корупції» більш чітку структуру комплаєнс-програм та обов'язків комплаєнс-офіцерів [9, с. 388]. У разі виникнення порушень, комплаєнс-офіцер або уповноважена особа – юрист керує або координує внутрішні розслідування, збирає та документує докази, консультує керівництво щодо коригувальних заходів, забезпечує належне звітування регуляторним органам, якщо це необхідно, представляє компанію у спорах або перевірках. Загалом усі ці заходи забезпечують захист юридичного становища компанії та її підзвітність.

Свої передові позиції в комплаєнсі юрист має демонструвати як стратегічний радник керівництва. Він оцінює правові наслідки стратегічних рішень, сприяє етичній корпоративній культурі, консультує з питань управління та прозорості. Результатом такого виду діяльності є завжди кращі бізнес-рішення, які урівноважують прибутковість з управлінням правовими та етичними ризиками. Окрема роль юриста – цифрова безпека. Він ініціює впровадження захищених каналів обміну даними, системи контролю доступу, платформ перевірки контрагентів, швидкого реагування на підозрілу активність. Він також фіксує процесуальні порушення, готує клопотання, заяви й скарги для правового протистояння.

Як було зазначено, комплаєнс-заходи є основою ефективного функціонування компаній

економічно розвинутих країн, тому тут юристи зосереджуються переважно на обов'язках щодо протидії відмиванню грошей (AML), професійній таємниці, захисті даних (GDPR), безперервному професійному розвитку та системах нагляду і забезпечення дотримання комплаєнса. Наприклад, якщо деталізувати ключові елементи AML-комплаєнса, то окрім розробки відповідних політик і документів, особливу увагу варто звернути на особливості ідентифікації контр-агентів, перевірку їхньої історії, комунікацій та приналежності до санкційних списків, відстеження фінансових операцій для виявлення підозрілих транзакцій, системне ведення та збереження записів про операції та контр-агентів для аудиту. Дотримання AML-комплаєнса дає змогу уникнути штрафів і санкцій, кримінальної відповідальності, а також позитивно впливає на репутацію компанії, свідчить про надійність і прозорість її діяльності.

Щодо захисту даних, то тут юрист має користуватися Загальним регламентом ЄС про захист даних (GDPR), який регулює обробку персональних даних у ЄС та взаємодіє з обов'язками щодо конфіденційності. Саме юристи мають налагоджувати баланс між конфіденційністю клієнтів з правами суб'єктів даних (наприклад, запити на доступ) та законними обмеженнями щодо обробки. Належні заходи безпеки даних, обмеження терміну зберігання та процес оцінки ризиків при обробці персональних даних (DPIA), у випадках, коли обробка даних пов'язана з високим ризиком, є частиною програм дотримання комплаєнсу.

Висновки. Підсумовуючи важливість комплаєнса в юридичній практиці, варто відзначити участь юристів у розробці самої системи відповідності, розробці політик, оцінці та управлінні ризиками, навчанні персоналу, проведенні моніторингу та внутрішніх розслідувань, консультуванні керівництва. Правників можна назвати сполучною ланкою між правовими вимогами, корпоративним управлінням та щоденними бізнес-операціями. Юристи повинні дотримуватися: національного законодавства, що регулює юридичну практику, правил етики, законодавства про боротьбу з відмиванням грошей, законів про захист даних та конфіден-

ційність, законів про боротьбу з корупцією та хабарництвом, обов'язкових вимог до звітності. Чітко розроблена та впроваджена комплаєнс-система поза всяким сумнівом є основою для стабільного розвитку, довіри партнерів і бездоганної репутації компанії. Тому знання із загальних вимог комплаєнсу, здобуті під час навчання, є надзвичайно цінними, оскільки вони формують міцне підґрунтя професійної діяльності в будь-якій організації, компанії, правоохоронній структурі, органі державної влади, допомагають уникати ризиків, будувати довіру, забезпечувати репутацію, формувати прозоре та етичне середовище.

Сучасна правнича освіта не тільки має передавати знання та формувати навички, необхідні для майбутньої професійної діяльності, навчати етичних стандартів і правил поведінки, а й готувати молодих людей до формування зовсім нових, заснованих на доброчесності, прозорості, відповідальності відносин в суспільстві і державі. Правильно розроблена система комплаєнсу є інноваційним інструментом для формування відносин не тільки у сфері господарювання, але й у державі в цілому.

Застосовування комплаєнсу у фінансовій та страховій сфері, на виробничих підприємствах, у торгівлі, в сфері охорони здоров'я та освіти, органах державного управління не тільки стане для юристів можливістю для розширення сфери своєї діяльності, а й зробить нашу державу більш привабливою для інвестицій і значно зміцнить її авторитет на міжнародній арені.

Література

1. Мажаровський М.Ю. Теоретико-правовий аналіз визначення поняття «комплаєнс» та його видів. *Право*. 2021. № 2. С. 139–148. URL: <https://doi.org/10.32782/LAW.UA.2021.2.21>.
2. Марчук Тетяна. Основи юридичного комплаєнсу: аналіз документів та договорів. URL: <https://consultant.net.ua/consultant-article/2180#:~:text=%D0%A9%D0%BE%20%D1%82%D0%B0%D0%BA%D0%B5%20%D1%8E%D1%80%D0%B8%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BA%D0%BE%D0%>

3. Горінов П.В., Макарова О.В. Теоретико-правові засади реформування вищої юридичної освіти в Україні в контексті європейської інтеграції. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2025. № 1. С. 22-27. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2025-1/2>

4. Pacella J.M. The Regulation of Lawyers in Compliance. *Washington Law Review*. 2020. Volume 95. Number 2. P. 947-995. DOI: <https://doi.org/10.2139/ssrn.3430093>

5. Duggin S.H. The Pivotal Role of the Corporate General Counsel in Promoting Corporate Integrity and Professional Responsibility. Catholic Law Scholarship Repository. 2007. P. 991-1041. URL: <https://scholarship.law.edu/scholar/129/>

6. Heminway J.M. The Role of Business Counsel As Compliance Gatekeepers: Toward Understanding and Combatting Reckless Disregard for Legal and Ethical Compliance in Business Entities. Legal Scholarship Repository: A Service of the Joel A. Katz Law Library. 2016. P. 1-28. URL: https://ir.law.utk.edu/utklaw_facpubs/842/?utm_source=ir.law.utk.edu%2Futklaw_facpubs%2F842&utm_medium=PDF&utm_campaign=PDFCoverPages

7. Про затвердження Положення про вимоги до системи корпоративного управління та системи внутрішнього контролю фінансової компанії та Змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України: Постанова Національного банку України; Положення від 27 груд. 2024 р. № 185. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0185500-24/ed20241227#n37> (дата звернення: 05.12.2025).

8. Коболєва Т.О. Сутність та визначення комплаєнс-ризиків. *Вісник НТУ «ХПІ» (економічні науки)*. 2020. № 1. С. 116-121. DOI: [10.20998/2519-4461.2020.1.116](https://doi.org/10.20998/2519-4461.2020.1.116)

9. Симонян А.В. Комплаєнс як інструмент управління ризиками в енергетичному секторі: проблеми та перспективи правового регулювання. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2025. № 5. С. 387-389. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2025-5/87>

10. Достатній Родіон. Інхаус-юрист у 2025 році: як захистити бізнес від тиску. URL: <https://leshchenko.partners/inhaus-yuryst-u-2025->

[roczni-yak-zahystyty-biznes-vid-tysku/](https://leshchenko.partners/inhaus-yuryst-u-2025-) (дата звернення: 07.12.2025).

References

1. Mozharovskyi M.Yu. Teoretyko-pravovyi analiz vyznachennia poniattia «komplaiens» ta yoho vydiv. *Pravo*. 2021. № 2. S. 139–148. DOI: <https://doi.org/10.32782/LAW.UA.2021.2.21>.

2. Marchuk Tetiana. Osnovy yurydychnoho komplaiensu: analiz dokumentiv ta dohovoriv. URL: <https://consultant.net.ua/consultant-article/2180#:~:text=%D0%A9%D0%BE%20%D1%82%D0%B0%D0%BA%D0%B5%20%D1%8E%D1%80%D0%B8%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BA%D0%BE%D0%>

3. Horinov P.V., Makarova O.V. Teoretyko-pravovi zasady reformuvannia vyshchoi yurydychnoi osvity v Ukraini v konteksti yevropeiskoi intehratsii. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*. 2025. № 1. S. 22-27. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2025-1/2>

4. Pacella J.M. The Regulation of Lawyers in Compliance. *Washington Law Review*. 2020. Volume 95. Number 2. P. 947-995. DOI: <https://doi.org/10.2139/ssrn.3430093>

5. Duggin S.H. The Pivotal Role of the Corporate General Counsel in Promoting Corporate Integrity and Professional Responsibility. Catholic Law Scholarship Repository. 2007. P. 991-1041. URL: <https://scholarship.law.edu/scholar/129/>

6. Heminway J.M. The Role of Business Counsel As Compliance Gatekeepers: Toward Understanding and Combatting Reckless Disregard for Legal and Ethical Compliance in Business Entities. Legal Scholarship Repository: A Service of the Joel A. Katz Law Library. 2016. P. 1-28. URL: https://ir.law.utk.edu/utklaw_facpubs/842/?utm_source=ir.law.utk.edu%2Futklaw_facpubs%2F842&utm_medium=PDF&utm_campaign=PDFCoverPages

7. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro vymohy do systemy korporativnoho upravlinnia ta systemy vnutrishnoho kontroliu finansovoi kompanii ta Zmin do deiakykh normativno-pravovykh aktiv Natsionalnoho banku Ukrainy: Postanova Natsionalnoho banku Ukrainy; Polozhennia vid 27.12.2024 № 185. URL: <https://zakon.rada.gov>.

ua/laws/show/v0185500-24/ed20241227#n37 (data zvernennia: 05.12.2025).

8. Koboliev T.O. Sutnist ta vyznachennia komplaiens-ryzyku. *Visnyk NTU «KhPI» (ekonomichni nauky)*. 2020. № 1. S. 116-121. DOI: 10.20998/2519-4461.2020.1.116

9. Symonian A.V. Komplaiens yak instrument upravlinnia ryzykamy v enerhetychnomu sektori: problemy ta perspektyvy pravovoho rehuliuвання

Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal. 2025. № 5. S. 387-389. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2025-5/87>

10. Dostatnii Rodion. Inkhaus-yuryst u 2025 rotsi: yak zakhystyty biznes vid tysku. URL: <https://leshchenko.partners/inhaus-yuryst-u-2025-roczy-yak-zahystyty-biznes-vid-tysku/> (data zvernennia: 07.12.2025).

Viktoriya Cherevatiuk

COMPLIANCE IN LEGAL PRACTICE

State University «Kyiv Aviation Institute»
Liubomyra Huzara Avenue, 1, 03058, Kyiv, Ukraine
E-mail: vitacherev@ukr.net

The purpose of the scientific article is to find out how the obligations to comply with compliance affect a lawyer legal practice and to substantiate the importance of the competencies obtained as a result of the acquired theoretical knowledge regarding the general requirements of compliance in the legal practice (in the context of introducing the academic discipline "Professional ethics of a lawyer and general requirements of compliance" into the educational and professional program Law for the second (master) level of higher education). **Methods:** to achieve the specified goal, general and special scientific methods were used. The use of these methods allows us to analyze the main types of services/areas in a lawyer legal practice related to compliance. **Results:** compliance with general compliance requirements is not secondary, but is a crucial element of legal practice. For lawyers and law firms, a safe path is a documented, risk-oriented compliance program based on the recommendations of national Associations, regular training and transparent management. **Discussion:** compliance obligations increasingly guide everyday legal practice. Positioning itself as an external constraint, the compliance system directly affects the choice of counterparties, the reception of clients, document management, cross-border consulting and internal management. Particularly important for a lawyer's legal practice are such areas of compliance as anti-money laundering, professional secrecy, data protection, continuous professional development and the system of ensuring protection.

Key words: compliance; compliance risks; compliance procedures; anti-corruption compliance; compliance control; general compliance requirements; legal practice; legal education.

Стаття надійшла до редакції 15.12.2025